

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen **Cluster 3i**

Zaadetende uitheemse vogelsoorten.

Familie Fringillidae (2) Geslacht Spinus

2021

Document 2021 DE&W 25

© 2021 [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau [Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers](#)

Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Spinus cucullata* – Kapoetsensijs man en pop

Foto: © Pieter van den Hooven

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is: *Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.*

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn, opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot Cluster 3i.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving NBvV

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 3i Zaadetende uitheemse vogels

Orde Passeriformes

Algemene houderijrichtlijn voor zaadetende uitheemse
vogelsoorten. 5

Familie: Fringillidae = vinkachtigen 2

Geslacht *Spinus*

<i>Spinus atrata</i>	Zwarte sijs	11
<i>Spinus barbata</i>	Baardsijs	17
<i>Spinus cucullata</i>	Kapoetsensijs	23
<i>Spinus magellanica</i>	Magellaan sijs	30
<i>Spinus notata</i>	Zwartborst sijs	36
<i>Spinus pinus</i>	Dennen sijs	42
<i>Spinus psaltria</i>	Mexico sijs	48
<i>Spinus p. colombia</i>	Colombia sijs	54
<i>Spinus tristis</i>	Treursijs	60
<i>Spinus xanthogastra</i>	Geelbuik sijs	66
<i>Spinus yarrellii</i>	Geelwang sijs	72

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 3i.78

Algemene Houderijrichtlijn

Zaadetende uitheemse vogelsoorten

Cluster 3i

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor zaadetende inheemse vogelsoorten.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels die wordt gerekend tot de volière- en kooivogels. Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in de documenten Houderijrichtlijnen Cluster 3a t/m k Documentnummers 2020 DE&W 16 t/m 2020 DE&W 27

Taxonomie

In cluster 3i zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de familie Fringillidae, geslacht Carduelis, synoniem geslacht Spinus

Cluser 3i

Familie	Geslacht	Soort
Fringillidae	Spinus	11 soorten

Land van herkomst

Zaadetende uitheemse soorten komen voor in verschillende werelddelen Dit wordt in de afzonderlijke houderijrichtlijnen aangegeven.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoorten is toegelaten:

- onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- e) met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de Europese Verordening 2009/147/EG, de zogenaamde “Vogelrichtlijn”.

Status IUCN Red List.

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een zaadetende uitheemse vogelsoort lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

- Virale aandoeningen
- Bacteriële en mycotische aandoeningen
- Parasitaire aandoeningen
- Metabole en erfelijke aandoeningen
- Traumatische aandoeningen

¹ Ce DE&W NBvV, Monografie “*Het communiceren met kooi- en volièrevogels*”, 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze wordt uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor zaadetende uitheemse vogels

Deze vogels kunnen ondergebracht worden in met struiken en heester, riet, bamboe en hoog gras beplante buitenvolières, maar ook in grote binnenvluchten en vluchtkooiekooien.

Als de vogels in kooien worden gehuisvest dan verdient het de voorkeur per koppel een vluchtkooi te gebruiken met de minimale afmetingen van 100x100x50 cm.

De zitstokken worden dan aan de uiterste zijden aangebracht.

Op deze manier hebben de vogels ook in een kooi voldoende vliegruimte.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 10° C terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst bij voorkeur naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht.

In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Uitheemse vogelsoorten hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenvluchten voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de uitheemse zaadetende vogels is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het zijn als regel sociale vogels die in een ruime volière goed samengehouden kunnen worden met tropische vogels. Voorbeelden daarvan zijn zebra's, andere gorzen soorten,

spitsstaartamadines, Chinese dwergkwartels, Forbes papegaaiamadines.

Indien het gedrag van een uitheemse vogelsoort hiervan afwijkt, wordt dit vermeld in de afzonderlijk geschreven houderijrichtlijn.

Het fokken met de zaadetende uitheemse vogelsoorten

Uitheemse vogelsoorten zijn in het tweede jaar broedrijp.

Het broedseizoen begint in algemeen in het voorjaar zo tussen maart en april.

Sommige soorten hebben een broedperiode dat meer verschoven is naar het najaar.

Dit wordt in de betreffende houderijrichtlijnen aangegeven.

Ze maken zelf een nestje op de grond, in een rietpol of tussen de beplanting.

Per broedseizoen worden niet meer dan twee broedrondes mogelijk gemaakt. Afhankelijk van de omstandigheden kan een derde broedronde ingelast worden. In iedere broedronde worden 3 tot 5 eitjes gelegd. Na het leggen van het laatste eitje begint de pop te broeden.

De broedtijd bedraagt zo'n 13 - 14 dagen.

Het gemiddelde uitkomstpercentage is 90 – 100%.

Hoewel de vogelsoorten worden aangemerkt als zaadetende vogels worden in vele gevallen de jonge vogels bijna uitsluitend gevoerd met insecten. Als de pop al weer zit te broeden in een door de man nieuw gemaakt nest worden de jonge vogels gevoerd door de man.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftecijfer.

De jongen komen goed door de jeugdruï.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoorten wordt gefokt. Door de NBvV zijn voor veel uitheemse vogelsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

Zoals de aanduiding die al vermeld zijn de vogelsoorten zaadeters.

Fabrieksmatig worden voor deze vogelsoorten hoogwaardige zaadmengsels aangeboden.

Specifieke voedingsbehoeften zijn opgenomen in de afzonderlijke houderijrichtlijnen.

De samenstelling kan ook variëren afhankelijk van de verschillende seizoenen die de vogels doormaken zoals het broedseizoen, de ruiperiode, het tentoonstellingsseizoen en de rustperiode.

Naast zaden hebben de vogels ook behoefte aan dierlijke eiwitten. Deze kunnen in de vorm van zachtvoer of eivoer aan de vogels worden verstrekt.

Dit type voer wordt ook fabriekmatig aangeboden maar er zijn ook veel vogelliefhebbers die hun eigen eivoer op kundige wijze maken.

Kiemzaden, groenten en fruit kunnen een aanvulling vormen op de voeding van de vogels. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de hoge vochtwaarden die geen echte voedingswaarde hebben.

Gespecialiseerde fokkers geven hun vogels in het broedseizoen als voedingssupplement ook diepvries pinkies en buffalowormen. Dit vanwege een hoog eiwit gehalte, goed voor de groei van de jonge vogeltjes en het in broedstemming brengen van volwassen vogels. Voorkomen moet worden dat er een overdosering van dierlijk eiwit optreedt. Soms zal de pop dan vroegtijdig de jongen verlaten en opnieuw beginnen te nestelen.

Voor een goede spijsvertering is het nodig dat de vogels over kiezel en grit kunnen beschikken.

Vogels hebben ook mineralen nodig. Deze zitten onvoldoende in de zaadmengsels. Tekorten aan mineralen kunnen ernstige gezondheidsproblemen geven. Om dit te voorkomen zijn diverse zachtvoerders en zelfs voedingssupplementen beschikbaar.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels ook schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièren en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Uitheemse vogelsoorten die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat is aangegeven in de houderijrichtlijn die voor de vogelsoort is opgesteld. Daarnaast heeft de NBvV onder - Vogelindex.nl - een lijst met ringmaten van vele vogelsoorten beschikbaar via haar website.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is.

Aanschaf.

De aanschaf van uitheemse vogels als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels. Het verdient aanbeveling dat de verkoper aan de koper niet alleen een overdrachtsverklaring afgeeft, maar ook een kopie van de bijbehorende houderijrichtlijn.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de uitheemse zangvogels is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of uitheemse zaadetende zangvogels enige kans van overleving hebben. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoorten zullen zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2011, deel 16, ISBN 9788496553781

Herman Kremers, *Beschermd of niet...uw vogels en de wet*, uitgeverij Ornis, 2006.
ISBN 9789073217119

Links.

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwarte sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.032.009/010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus atrata**

Soorten/ondersoorten:

De Zwartesijs kent geen ondersoorten
Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijzen.

Land van herkomst:

Het Andes gebergte en de uitlopers daarvan in Centraal Peru, West Bolivia, Noord Chili en Noordwest Argentinië.

Oorspronkelijk biotoop:

De vogels leven op een hoogte van 1700 – 4000 m. in de rijke flora van hoger gelegen bossen en begroeiing.

Links man rechts pop
Foto Werkgroep Amerikaanse sijzen

Beschrijving vogel:

De Zwartesijs is ongeveer 13 cm. lang.

De Zwartesijs man heeft een diep glanzend zwarte kop en keel, overgaand in een zelfde kleur nek.

De bovensnavel is bleek geel met een zwarte punt, de ondersnavel is licht hoornkleurig.

De rug en flanken zijn glanzend zwart. De borst tot aan iets boven de pootinplant is ook zwart. Het onderlichaam vanaf net boven de pootinplant tot vrijwel de gehele onderstaartdekveren is helder geel met zwart aan het uiteinde.

Rond de ogen moet een duidelijke tekening te zien zijn.

Op de vleugel is een heldere gele vleugelspiegel aanwezig, gevormd door de gele kleur aan de basishelft van de pennen. Omdat de handpennen langer zijn dan de armpennen ontstaat een vorm die lijkt op een vlaggenstok met een vlag.

De vlaggen van de staartpennen zijn helder geel en lopen vanaf de inplant tot halverwege de staart in een taps toelopende vorm.

De poppen zijn identiek van kleur aan de man, over het algemeen iets fletser zwart en geel van kleur en zij hebben ook kleinere vleugelspiegels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

Deze vogelsoort staat op de Europese Soortenlijst bijlage D.

Vogels op bijlage D zijn niet door een CITES appendix beschermd.

Het zijn wel beschermde uitheemse vogels.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartesijs**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze

² Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwarte sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

De Zwarte sijs kan gevoelig zijn voor Coccidiose en invloeden door vocht.

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartesijzen

Amerikaanse zijzen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of voliëres.

Ze broeden niet in broedkooien

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Zwartesijzen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenvolieren voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartesijs is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het verdient aanbeveling geen andere sijen in dezelfde vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijen in is ondergebracht.

Het fokken met de Zwartesijs

Zwartesijen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur.
Het broedseizoen begint zo in de maanden februari / maart.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1984, blz. 196 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd. Door de NBvV zijn voor uitheemse sijen standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater

De Zwartesijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina/ Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de rode kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Zwartesijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage D, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Zwartesijs is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zwarte sijs niet verplicht.

Aanschaf

De aanschaf van Zwartesijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. De quarantaine is noodzakelijk om het al aanwezige vogel bestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE

Bij de Zwartesijs is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartesijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijnen, aangesloten bij de NBvV. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Aswin Lemmens, fokker van Amerikaanse sijnen

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijnsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2020, blz. 20 -21.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub: Werkgroep Amerikaanse sijnen.

De Amerikaanse sijnen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links

BirdLife International. 2016. *Spinus atratus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22720401A94668797. www.iucnredlist.org

www.werkgroepamerikaansesijnen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Baardsijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.032.003/004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus barbata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijzen.

Land van herkomst:

De Baardsijs komt voor in Zuid Amerika, Chili, Argentinië, Uruguay en de Falkland eilanden.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen voor in berggebieden tot 1500 m. hoogte, in koude en vochtige gebieden door de overvloedige regenval.

Beschrijving vogel:

De Baardsijs is ongeveer 12 – 13 cm. lang.

De man en pop verschillen in kleur.

De man:

De bovensnavel is parelgrijs. het voorste gedeelte van de snavel is donkerder van kleur. De ondersnavel is mat parelgrijs, De ogen zijn donkerbruin met een zwarte pupil.

De kopbevedering is glanzend zwart en vormt tot net boven het oog een kap., overgaand in de olijfgroene nek. De wangen zijn donker olijfgroen met een olijfgroene krans. Op de keel bevindt zich een zwarte rechthoekige keelvlak.

Het rugdek en de vleugel dekveren zijn vanaf de nek olijfgroen. Op de rug loopt een zwakke zwartgrijze bestreping. De stuit is okergeel.

De kleur van de borst en buik is olijfgroen. Deze kleur loopt in het onderlichaam over in crèmegeel. De flanken zijn donker olijfgroen met een grijze was.

De vleugelpennen zijn donker olijfgroen tot zwart. De onderste grote vleugelpennen zijn aan het uiteinde lichtgeel. Op beide vleugels bevinden zich vlak onder elkaar twee okergele vleugelspiegels.

De start is zwart. Op de staartpennen bevindt zich aan de buitenvlaggen een okergele zoom.

De poten zijn donkerbruin tot zwart met grijze tot zwarte nagels.

De pop:

De pop verschilt in details van de man. Vanaf de snavelbasis tot in de nek lopen korte lengtestreepjes. De kopbevedering is donker olijfgroen met een grijze was.

De wangen zijn asgrijs met een olijfgroene krans met grijze was.

De rug en de vleugel dekveren zijn vanaf de nek tot aan de stuit asgroen met een grijze waas. De stuit is licht asgroen. De keel is asgrijs van kleur. De borst en buik zijn asgroen. Het onderlichaam is lichter van kleur. De flanken zijn asgroen met een grijze waas.

De vleugelpennen zijn donker asgrijs. De onderste vleugelpennen zijn aan het uiteinde vaal geel. De vaalgele vleugelspiegels zijn kleiner dan die van de man. De staartpennen hebben geen okergele zoom in de buitenvlaggen.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Baardsijs**.

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ³van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart.

Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Baardsijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Baardsijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en vocht

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Baardsijs.

Baardsijzen worden bij voorkeur in de zomermaanden ondergebracht in vluchten of volières. In de herfst en winterperiode kunnen de vogels binnen gehouden worden in vluchtkooien.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Baardsijzen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

³ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Baardsijs is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere sijen in dezelfde kooi, vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijen in is ondergebracht. De vogels vertonen (beperkt) een territorium gedrag en daar hebben andere vogelsoorten (meestal) respect voor.

Het fokken met de Baardsijs.

Baardsijen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur.

Het broedseizoen begint afhankelijk van de temperatuur eind mei, begin juni, maar ook winterbroed binnen is met de juiste temperatuur en verlichting mogelijk.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een traliestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden drie tot vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juni 1982, blz. 267 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1991, blz. 112 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 2002, blz. 265

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor de soorten uit het geslacht *Carduelis* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater

De Baardsijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer voor tropische vogels.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Baardsijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Baardsijs is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Baardsijs niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Baardsijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Baardsijs is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Baardsijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijzen, aangesloten bij de NBvV. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Aswin Lemmens, fokker van Amerikaanse sijzen en lid van de NBvV.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2017, blz. 16 – 17.

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub: Werkgroep Amerikaanse sijzen.

De Amerikaanse sijzen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis barbata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijzen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus cucullatus**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten
Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijen.

Land van herkomst:

De Kapoetsensijs komt voor in Venezuela, Colombia, Puerto Rico.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen voor op de open savanneachtige gebieden op een hoogte van 750 – 1300 m bij een temperatuur van ca. 24° C.

Beschrijving vogel:

De Kapoetsensijs is ongeveer 10 – 11 cm. lang.

De man en pop verschillen in kleur.

De man:

De bovensnavel is parelgrijs. het voorste gedeelte van de snavel is donkerder van kleur.

De ondersnavel is mat parelgrijs, De ogen zijn donkerbruin met een zwarte pupil. Rond het oog zit een lichte oogring.

De gehele kop, kin en keel is egaal diep zwart, met een strakke afscheiding naar de rode lichaamskleur. Het rugdek, de vleugel dekveren en de schouders zijn vanaf de nek tot aan de stuit rood met een zwarte waas. De stuit is helder rood. De borst is helder rood tot de pootinplant en gaat dan over in een wit onderlichaam. De flanken en onderstaart dekveren zijn rood.

De vleugelpennen zijn zwart met heldere rode vleugelspiegels. Op het uiteinde van de armpennen zit een wit grijze omzoming.

De staart is zwart. De poten zijn donkerbruin met zwarte nagels.

De pop:

De pop verschil in details van de man.

De kop, kin en keel zijn gehamerd helder blauwgrijs. De keel en wangen zijn een nuance lichter grijs.

De nek en hals zijn gehamerd helder blauwgrijs. Het rugdek is grijs, De stuit is oranje-rood. De rode borstvlek vloeit naar beneden uit in twee vlekken tot maximaal de buiklijn, waar deze overgaat in een witte buik. De flanken zijn grijs.

De grote vleugelpennen zijn donker olijfgroen met een asgrijze waas en met orangerode vleugelspiegels.

Op het uiteinde van de armpennen is een wit grijze omzoming aanwezig. Deze is iets minder intens dan bij de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerking:

De Kapoetsensijs staat op de CITES appendix I en op de Europese soortenlijst bijlage A. Daarnaast staat de Kapoetsensijs op bijlage X. Deze bijlage komt niet voor in de basisverordening, maar in een uitvoeringsverordening EG nr. 865/2006, art. 62.1, blz. 36. De plaatsing op bijlage X geeft aan dat de vogelsoort zoveel in de avicultuur wordt gefokt dat er vrijwel geen wilde exemplaren meer worden verhandeld.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Endangered ver 3.1, 2012 = bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Kapoetsensijs** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Kapoetsensijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Kapoetsensijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en vocht. Ook komt het voor dat de ogen snel ontsteken.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Kapoetsensijzen.

Kapoetsensijzen worden bij voorkeur in de zomermaanden ondergebracht in vluchten of volières.

Hierin kunnen ook andere vogelsoorten zoals Magellaansijzen en Putters worden ondergebracht.

In de herfst en winterperiode kunnen de vogels binnen gehouden worden in kooien.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met b.v. de afmeting van 80 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

⁴ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Kapoetsensijzen hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie. Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 16 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende. Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Kapoetsensijzen is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het verdient aanbeveling geen andere zijzen in dezelfde kooi, vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse zijzen in is ondergebracht. De vogels vertonen (beperkt) een territorium gedrag en daar hebben andere vogelsoorten (meestal) respect voor.

Het fokken met de Kapoetsensijzen.

Kapoetsensijzen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur. Het broedseizoen begint afhankelijk van de temperatuur eind maart, begin april, maar ook winterbroed binnen is vanaf november met de juiste temperatuur en verlichting mogelijk. De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje. Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje. Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast. Gemiddeld worden drie tot vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen. Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot. In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 1978, blz. 196 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1995, blz. 56 e.v.
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 2008, blz. 50

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd. Door de NBvV zijn voor uitheemse zijzensoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Kapoetsensijzen is een zaadeter. Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse zijzen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden. Het percentage negerzaad is verhoogd. Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden en hard fruit (appel) gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer voor tropische vogels.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van gistocal, vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden.

Zo kan Spirulina gegeven worden ter bevordering van een goede bloedsomloop.

Vitamine A bevordert sterke gezonde ogen zodat deze minder snel ontsteken.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Kapoetsensijen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Kapoetsensijs is 2,5 mm.

Een gefokt exemplaar van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage X van de Verordening EG nr. 865/2006, art.62.1 mag zonder EG certificaat overgedragen of vervoerd worden als ze is voorzien van een naadloos gesloten pootring. In plaats van een gesloten pootring mag de vogel voorzien zijn van een microchip.

Heeft de vogel deze ring of microchip niet, dan moet een EG certificaat aanwezig zijn.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Kapoetsensijs niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Kapoetsensijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Kapoetsensijzen is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Kapoetsensijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijzen, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door D. de Lange, A..F. Schuurmans, H.A. van de Vegte, B. Masman, Aswin Lemmens, fokkers van Amerikaanse sijzen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volièere- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volièere- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2020, blz. 6 -7.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub:
Werkgroep Amerikaanse sijzen.

De Amerikaanse sijzen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis cucullata*. The IUCN Red List of Threatened Species.
Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijzen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijvoorschrift Magellaan sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.032.003.001/002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spius

Soort: **Spinus magellanica**

Soorten/ondersoorten:

De Magellaan sijs kent tien ondersoorten.

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijen.

Land van herkomst:

Argentina; Bolivia, Plurinational States of; Brazil; Chile; Colombia; Ecuador; Guyana; Paraguay; Peru; Uruguay; Venezuela, Bolivarian Republic of.

Oorspronkelijk biotoop:

Ze bewonen het hooggebergte en de bergachtige streken met naaldwouden.

Beschrijving vogel:

De Magellaan sijs is ongeveer 11 – 13 cm. lang.

De man en pop zijn verschillend van kleur.

De man heeft een zwarte kop. Deze kleur loopt door tot op de wangen en keel. De hals is geel.

De nek is grijsgroen. Deze kleur loopt door tot in de rug waar op een gele ondergrond dit grijsgroen bewaasd is. De stuit is goudgeel.

De borst, buik en onderlichaam zijn helder geel. De flanken zijn geel op een groene ondergrond.

De vleugelpennen zijn aan de bovenzijde zwart, de onderzijde is lichtgrijs.

De staartpennen zijn diepgeel met zwarte toppen, de middelste staartpennen zijn zwart.

De pop heeft een olijfgroene kopbevedering dat doorloopt in de wangen en kin. De kop wordt afgescheiden met de schouders door een lichte gele waas vanaf de ondersnavel.

De rug is tot en met de staart olijfgroen. De kleur van de staart gaat over in vaal zwart aan het uiteinde en heeft aan weerszijden een vaal gele vlag.

De vleugelpennen hebben een valere kleur zwart en geel. De slagpennen zijn lichtgrijs omzoomd aan de buitenkant. De stuit is geel.

De borst is olijfgroen, overgaand in witgrijs naar de buik.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoonosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Magellaan sijs**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁵ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Magellaan sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Magellaan sijen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en de invloeden door vocht.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Magellaan sijs.

Amerikaanse sijen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of volières.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80x40x40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Magellaan sijen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels in het broedseizoen tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Magellaan sijs is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere sijen in dezelfde vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijen in is ondergebracht. Andere vogelsoorten zoals Gould amadines en Putters zijn mogelijk.

Het fokken met de Magellaan sijs.

Magellaan sijen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur. Het broedseizoen begint zo in de maanden februari / maart.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden drie tot vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt. Daarnaast zijn er meerdere kleurmutaties bij de fokkers ontstaan en erfelijk vastgelegd.

Door de NBvV zijn voor uitheemse sijsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Magellaan sijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

Sommige fokkers geven de vogels in het broedseizoen, vooral als er jonge vogels zijn, ook dierlijk eiwit in de vorm van insectenpaté, meelwormen, pinky's, buffalowormen.

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina / Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de rode kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Magellaan sijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Magellaan sijz is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Magellaan sijz niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Magellaan sijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Magellaan sijz is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v.

wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Magellaan sijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijzen, aangesloten bij de NBvV. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door B. Masman, Aswin Lemmens, G. Renskers, L. Berveling, H. Klok, Tj. Dreyer, fokkers van Amerikaanse sijzen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2017, blz. 12 – 15.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub:
Werkgroep Amerikaanse sijzen.

De Amerikaanse sijzen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis magellanica*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijzen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Zwartborst sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.032.025/026

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus notata**

Soorten/ondersoorten:

De zwartborst sijs kent twee ondersoorten:

Carduelis n. forreri

Carduelis n. oleancea

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijzen.

Land van herkomst:

Centraal Amerika, vanaf Noordelijk Mexico tot Nicaragua.

Oorspronkelijk biotoop:

Tropische gebieden in de beboste hooglanden tussen 1000 en 2750 m.

Beschrijving vogel:

De Zwartborst sijs is ongeveer 10 - 12 cm. lang.

De kop van de Zwartborst sijs man is zwart, overgaand in een olijfgroene nek.

De wangen en de keel zijn zwart, waarbij dit zwart uitloopt to in het midden van de borst.

Onder de zwarte kopkleur een goudgele kleurovergang. De snavel is parelgrijs.

De rug is olijfgroen. Vanaf de borst tot de buik is de bevedering goudgeel. De flanken hebben een meer geel met groene waas.

De vleugel zijn zwart. De vleugels hebben een brede goudgele vleugelspiegel. Op het uiteinde van de armpennen is een smalle wit/grijze omzoming aanwezig

De bovenstaartdekveren zijn zwart, de onderstaartdekveren zijn goudgeel.

De staartpenen zijn goudgeel met een brede zwarte punt, oplopend naar het midden.

De poppen zijn identiek van kleur aan de man, over het algemeen iets fletser zwart en geel van kleur.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen: geen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartborst sijs** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid, het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartborst sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁶ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Zwartborst sijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en invloeden door vocht.

Huisvesting

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartborst sijs

Amerikaanse sijzen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of voliëres.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Zwartborst sijzen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartborst sijs is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere sijzen in dezelfde vlucht of voliëre te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijzen in is ondergebracht.

Het fokken met de Zwartborst sijs

Zwartborst sijzen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur.

Het broedseizoen begint zo in de maanden februari / maart.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1992, blz. 52

Domesticatie..

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Zwartborst sijns is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijzen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijzen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina / Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de rode kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièeres en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièeres kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Zwartborst sijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Zwartborst sijts is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Zwarte sijts niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Zwartborst sijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartborst sijts is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Zwartborst sijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijzen, aangesloten bij de NBvV. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Aswin Lemmens, fokker van Amerikaanse sijzen.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijnsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2020, blz. 22 – 23.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub:
Werkgroep Amerikaanse sijnen.

De Amerikaanse sijnen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Links

BirdLife International. 2016. *Spinus notatus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22720392A94668172. www.iucn

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

www.werkgroepamerikaansesijnen.com

Specifieke houderijrichtlijn Dennen sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13. 032 005/006

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus pinus pinus**

Soorten/ondersoorten:

De Dennen sijs kent twee ondersoorten ;

Spinus p. macropterus

Spinus p. perplexus

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijzen.

Land van herkomst:

De Dennen sijs komt voor in het Zuiden van Alaska, Canada Amerika en Centraal Mexico

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen voor in dennenbossen op berghellingen, maar ook op toendra's.

Beschrijving vogel:

De Dennen sijs is ongeveer 11 – 13 cm. lang.

De verschillen tussen de man en de pop zijn erg klein.

Zowel de man als de pop hebben een grijsbruin gestreepte kopbevedering. Onder en boven het oog heeft de sijs een bruine streep.

De kleur gaat van de kop over in de nek en in de rug. De borst, buik en de stuit zijn witter dan de rug.

De vleugelpennen zijn omzoom met een grijze kleur en worden naar binnen toe breder. De spiegels van de vleugels worden gevormd door twee gele vlakjes die met een van de hoeken tegen elkaar liggen.

De vleugeldekvoren hebben een vlag met een helder gele kleur.

De staart is donkerbruin.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Dennen sijs** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Dennen sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁷ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Dennen sijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en vocht

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Dennen sijs.

Amerikaanse sijzen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of volières.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80x40x40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvolière zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Dennen sijzen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Dennen sijs is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere sijzen in dezelfde vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijzen in is ondergebracht.

Het fokken met de Dennen sijs.

Dennen sijsen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur.

Het broedseizoen begint zo in de maanden februari / maart.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen..

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Dennen sijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijsen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijsen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina / Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de rode kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièren en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièren kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Dennen sijen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Dennen sijs is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Dennen sijs niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Dennen sijen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Dennen sijs is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Dennen sijen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièrre of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, - ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijnen, aangesloten bij de NBvV. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Aswin Lemmens, fokker van Amerikaanse sijnen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijnsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2017, blz. 18 – 19.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub:
Werkgroep Amerikaanse sijnen.

De Amerikaanse sijnen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis pinus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijnen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Mexicaanse sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13. 032.017/018

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus psaltria psaltria**

Soorten/ondersoorten:

De Mexicaanse sijs kent vier ondersoorten ;

Spinus p. hesprophila

Spinus p. jouyi

Spinus p. witti

Spinus p. colombiana

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijen.

Land van herkomst:

De Mexico sijs komt voor in Noordwest Amerika, Mexico, Midden America, Colombia en Equador

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen voor in struikgewas, bossen en velden.

Beschrijving vogel:

De Mexico sijs is ongeveer 9 – 11 cm. lang.

De man en pop verschillen in kleur.

De kop en wangen van de man zijn glanzend zwart. De keel is goudgeel. De bovensnavel is parelgrijs met een zwarte punt, de ondersnavel is mat parelgrijs.

De rug is vanaf de kop tot en met de stuit en staart zwart.

De borst is vanaf de keel tot en met de onderstaart dekveren goudgeel. Ook de flanken zijn goudgeel.

De vleugel en staartpennen zijn zwart. Op de vleugel is een geelwitte vleugelband en witte vleugelspiegels aanwezig. De armpennen zijn wit omzoomd.

De kop en wangen van de pop zijn bleek olijfgroen. De rug, stuit en staart is bleek olijfgroen.

De borst is vanaf de keel tot het onderlichaam geel, Ook de flanken zijn geel.

De vleugel en staartpennen zijn zwartbruin. Verder zijn overige veervelden gelijk aan die van de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Mexico sijs**.

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁸van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

⁸ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Mexico sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Mexico sijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en vocht

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Mexicaanse sijs.

Mexico sijzen worden bij voorkeur in de zomermaanden ondergebracht in vluchten of voliëres.

In de herfst en winterperiode kunnen de vogels binnen gehouden worden in kooien.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Mexico sijzen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Mexicaanse sijs is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere sijen in dezelfde kooi, vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijen in is ondergebracht. De vogels vertonen (beperkt) een territorium gedrag en daar hebben andere vogelsoorten (meestal) respect voor.

Het fokken met de Mexicaanse sijs.

Mexico sijen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur. Het broedseizoen begint afhankelijk van de temperatuur eind mei, begin juni, maar ook winterbroed binnen is met de juiste temperatuur en verlichting mogelijk.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden drie tot vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen..

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor uitheemse sijsoorten standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Mexicaanse sijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer voor tropische vogels.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering. Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Mexico sijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie .

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Mexicaanse sijs is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Mexicaanse sijs niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Mexico sijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Mexico sijs is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Mexicaanse sijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijen, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door F. Grijseels, fokker van Amerikaanse sijen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2017, blz. 28 – 29.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub:
Werkgroep Amerikaanse sijen.

De Amerikaanse sijen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis psaltria*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Columbiaanse sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13. 032.019/020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus psaltria columbia**

Soorten/ondersoorten:

De Columbiasijs is een ondersoort van de Mexico sijs.

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijzen.

Land van herkomst:

De Columbiaanse sijs komt voor in Colombia en Ecuador

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen voor in struikgewas, bossen en velden.

Beschrijving vogel:

De Columbiasijs is ongeveer 9 – 11 cm. lang.

De man en pop verschillen in kleur.

De kop en wangen van de man zijn glanzend zwart. De keel is goudgeel. De bovensnavel is parelgrijs met een zwarte punt, de ondersnavel is mat parelgrijs.

De rug is vanaf de kop tot en met de stuit en staart blauwzwart.

De borst is vanaf de keel tot en met de onderstaart dekveren goudgeel. Ook de flanken zijn goudgeel.

De vleugel en startpennen zijn zwart. Op de vleugel is een geelwitte vleugelband en witte vleugelspiegels aanwezig. De armpennen zijn wit omzoomd.

De kop en wangen van de pop zijn bleek olijfgroen. De rug, stuit en staat is bleek olijfgroen.

De borst is vanaf de keel tot het onderlichaam geel, Ook de flanken zijn geel.

De vleugel en staartpennen zijn zwartbruin. Verder zijn overige veervelden gelijk aan die van de man.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de *Columbiasijs*

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ⁹van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Mexicaanse sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

⁹ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:
Virale aandoeningen
Bacteriële en mycotische aandoeningen
Parasitaire aandoeningen
Metabole en erfelijke aandoeningen
Traumatische aandoeningen

Columbiasijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en vocht

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Columbiasijzen.

Columbiasijzen worden bij voorkeur in de zomermaanden ondergebracht in vluchten of voliëres.

In de herfst en winterperiode kunnen de vogels binnen gehouden worden in kooien.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd. De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 30° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Coliumbiasijzen hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Columbiasijzen is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere zijzen in dezelfde kooi, vlucht of voliëre te houden als daar al een koppel Amerikaanse zijzen in is ondergebracht. De vogels vertonen (beperkt) een territorium gedrag en daar hebben andere vogelsoorten (meestal) respect voor.

Het fokken met de Columbiasijs.

Columbiasijsen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur. Het broedseizoen begint afhankelijk van de temperatuur eind mei, begin juni, maar ook winterbroed binnen is met de juiste temperatuur en verlichting mogelijk.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden drie tot vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen..

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Columbiasijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijzen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijzen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer voor tropische vogels.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volièren en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volièren kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Columbiasijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Columbiasijzen is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Columbiasijzen niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Columbiasijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Het verdient aanbeveling dat de verkoper een kopie van deze houderijrichtlijn meegeeft aan de koper.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Columbiasijzen is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Mexicaanse sijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièrre of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijnen, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Louis Berveling, fokker van Amerikaanse sijnen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van voliëre- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met voliëre- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijnsoorten, opgesteld door de Keurmeestersvereniging Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2020

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub: Werkgroep Amerikaanse sijnen.

De Amerikaanse sijnen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links

BirdLife International 2012. *Carduelis psaltria*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijnen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Treursijs

20121versie 1.2

NBvV code F2. 13. 032.021/022

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus tristis tristis**

Soorten/ondersoorten:

De Treursijs kent drie ondersoorten ;

Spinus t. pallida

Spinus t. salicamans

Spinus t. jewetti

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijen.

Land van herkomst:

De Treursijs komt voor in het Zuiden van Canada en in Amerika.

Oorspronkelijk biotoop:

Open terreinen, grasvelden, onkruidstroken langs wegen
en in bossen.

Beschrijving vogel:

De Treursijs is ongeveer 11,5 – 14 cm. lang.

De Treursijs man en pop hebben zowel een zomerkleed als een winterkleed.

Ze ruien twee maal per jaar, eenmaal vlak voor het broedseizoen en eenmaal na het broeden.

De man heeft als zomerkleed een gitzwarte kap tot boven de ogen. De nek, wang, rug, keel, borst en buik zijn helder geel. De stuit is helder wit.

De eerste rij vleugelpennen zijn geel met aan de uitwinde wit, zij vormen een witte band. De tweede rij veren zijn zwart, aan de uiteinden zijn ze wit omzoomd en vormen samen een golvende band. De buitenste korte vleugelpennen zijn wit omzoomd en vormen een wit raster. De binnenste lange vleugelpennen zijn wit omzoomd. De staartpennen zijn ook wit omzoomd.

De man heeft als winterkleed geen zwarte koptekening meer. De kleur is teruggelopen tot wat zwarte vlekjes boven de snavel. De wang is olijfgroen. Rondom de wang is tot op de borst een lichtgele kleur te zien.

De nek en de rug zijn donker bruin, de stuit is grijswit.

Het lichtgeel van de kin en een stukje van de borst gaan boven de vleugelschouder over in asgrijs. Dit vormt een grote vlek aan de zijkant van de borst. Tussen de bruine vlekken op de borst is de kleur witgrijs.

De vleugeltekening is gelijk aan het zomerkleed, alleen veel geleer van kleur.

De pop heeft als zomerkleed een licht olijfgroene kleur op de kop en wangen die overgaat in de nek en rug. Onder de snavel is een donker olijfgroene wazige tekening te zien. De keel, borst en buik zijn heel licht olijfgroen-gelig. De onderstuit en dijen zijn vuilwit.

De tekening van de eerste rij vleugeldekveren is kleiner en vormen samen een wit raster. De kleur in de uiteinden van de tweede rij vleugeldekveren is breder en minder wit. De buitenste korte vleugelpennen zijn geel omzoomd en vormen samen een geel raster. De staartpennen zijn wit omzoomd

De pop heeft als winterkleed een minder gele kop, de kleur is dan meer beige. De hals is minder geel van omvang en het asgrijze gedeelte op de borst is groter. Het vuilwit van de borst is nu grijs geworden. De rug is grauwer bruin. De stuit is grijs. De vleugel en vleugeltekening is meer beige en heel weinig wit. De staart heeft een minder witte tekening.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Treursijs** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Treur sijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Treursijzen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en vocht

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Treursijs.

Amerikaanse sijzen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of volièr.

Vogels die in een buitenvolièr zijn ondergebracht kunnen 's winters gewoon buiten blijven.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 0° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist,

Volièr moeten van boven afgedekt zijn met transparante kunststof platen

Treursijzen hebben daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

¹⁰ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Voor de Treursijs is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het verdient aanbeveling geen andere sijen in dezelfde vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijen in is ondergebracht.

Het fokken met de Treursijs.

Treursijen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur.

Het broedseizoen begint zo in de maanden juni/juli.

De vogels maken ze een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, maart 1993, blz. 133 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, juli 2016, blz. 24 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor uitheemse sijsoorten standaardseisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Treursijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke oliehoudende zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina / Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de gele kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Treursijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Treursijs is 2,7 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Treursijs niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Treursijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Treursijs is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Treursijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of

vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijzen, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door W.A. Weurman, Aswin Lemmens, G.R. Renskers, fokkers van Amerikaanse sijzen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van voliëre- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met voliëre- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2020, blz. 30.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub: Werkgroep Amerikaanse sijzen.

Aswin Lemmens, *De Amerikaanse sijzen*, © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis tristis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijzen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus xanthogastra xanthogastra**

Soorten/ondersoorten:

De Geelbuiksijs kent een ondersoort ;

Spinus x. steijnegeri

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijen.

Land van herkomst:

De Geelbuiksijs komt voor in Panama, Colombia, Venezuela, Ecuador, Peru, Bolivia en Chili.

Oorspronkelijk biotoop:

De vogels leven in vochtige bossen op een hoogte tussen de 800 en 3700 m. Ze leven meestal paarsgewijs of in kleine vluchten tot 30 vogels.

Beschrijving vogel:

De Geelbuiksijs is ongeveer 10 – 12 cm. lang.

De man heeft een glanzend zwarte kop en keel. De rug is tot en met de staart zwart.

De borst is tot het midden zwart. De flanken, buik en onderlichaam is helder geel. In het achterste deel van de flanken heeft de kleur een wat olijfgroene waas.

Er is een scherpe kleurscheiding tussen de borst en de buikkleur.

De vleugel en staartpennen zijn zwart. Op de vleugel is een helder gele vleugelspiegel aanwezig, de vleugelpennen hebben smalle gele vleugelzomen. Op de staartpennen bevindt zich aan de buitenvlaggen een gele zoom

De pop heeft een donker olijfgroene kop. De wangen zijn olijfgroen en de keel is olijfgroen met een grijze waas.

De rug is ook donker olijfgroen. De borst en flanken zijn olijfgroen met een gele waas. In de buik en onderstaart dekveren is de kleur geelwit.

De vleugelpennen zijn donker asgrijs. De randen van de vleugel dekveren zijn geel, twee bleekgele vleugelbanden vormend. De vleugelpennen hebben smalle bleekgele vleugelzomen.

Op de staartpennen bevindt zich aan de buitenvlaggen een bleekgele zoom.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en

- artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
 - c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
 - d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern ver 3.1, 2012 = niet bedreigd

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geelbuiksij**s is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geelbuiksij lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

¹¹ Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Geelbuik sijen kunnen gevoelig zijn voor Coccidiose en de invloeden door vocht.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geelbuiksij.

Amerikaanse sijen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of voliëres.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80 x 40 x 40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen niet hoger dan 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Geelbuiksijen hebben voldoende daglicht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Geelbuiksij is aanvullend onderstaand van toepassing:

Het verdient aanbeveling geen andere sijen in dezelfde vlucht of voliëre te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijen in is ondergebracht.

Het fokken met de Geelbuiksijs.

Geelbuiksijsen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur. Het broedseizoen begint wanneer er onverwarmd gefokt wordt in mei, wordt er verwarmd binnen gefokt dan kan al vanaf oktober met het broedseizoen gestart worden.

De vogels maken zelf een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.

Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.

Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.

Gemiddeld worden vier eitjes gelegd.

De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.

Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 1991, blz. 23 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, jan. 2010, blz. 4

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Door de NBvV zijn voor soorten uit het geslacht *Carduelis* standardeisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Geelbuiksijs is een zaadeter.

Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijzen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke zaden.

Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.

De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijzen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.

Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.

Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina / Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de rode kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.

Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteinnetjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteinnetjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden.

In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Geelbuiksijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De geadviseerde ringmaat voor de Geelbuksijs is 2,5 mm.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze registratie is voor de Geelbuksijs niet verplicht.

Aanschaf.

De aanschaf van Geelbuksijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf, vogelmarkt of vogelbeurs zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt. Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geelbuksijs is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Geelbuksijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volièere of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijen, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Aswin Lemmens, Louis Berveling, fokkers van Amerikaanse sijzen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2017, blz. 26 – 27.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub:
Werkgroep Amerikaanse sijzen.

De Amerikaanse sijzen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Links.

BirdLife International 2012. *Carduelis xanthogastra*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.werkgroepamerikaansesijzen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Yarrell sijs

2021, versie 1.2

NBvV code F2. 13.032.023/024

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Passeriformes = zangvogels
Familie: Fringillidae = vinkachtigen
Geslacht: Spinus

Soort: **Spinus Yarrellii**

Soorten/ondersoorten:

De Yarrellsijs kent geen ondersoorten

Deze vogelsoort wordt in de Nederlandse avicultuur gerekend tot de Amerikaanse sijzen.

Land van herkomst:

Noordoost Venezuela en Oost Brazilië.

Oorspronkelijk biotoop:

Het is een bewoner van de randen van bosgebieden.

Beschrijving vogel:

De Yarrellsijs heeft als synoniem Geelwangsijs.

De Yarrellsijs is ongeveer 10 - 11 cm. lang.

De man heeft een glanzend zwarte kop, overgaand in een olijfgroene nek. De wangen en de keel zijn helder geel.

De rug is olijfgroen, de langste bovenstaart dekveren zijn ook olijfgroen.

De borst is vanaf de keel tot de onderstaart dekveren helder geel. De flanken laten een lichte olijfgroene waas zien. De stuit is helder geel.

De vleugelpennen zijn zwart. Op beide vleugels is een gele vleugelbad aanwezig en een helder gele vleugelspiegel in het midden. De randen van de vleugelpennen zijn geel omzoomd. Op het uiteinde van de armpennen ligt een wit/grijze omzoming.

De staartpennen zijn zwart, op de staartpennen bevindt zich aan de buitenvlagen een heldergele zoom.

De pop heeft een donker olijfgroene kop. Over deze kleur ligt een wat grijze waas. De wangen zijn olijfgroen en de keel is geel.

De vleugelpennen zijn zwartgrijs. In totaal is de gele kleur van de pop wat fletser.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Yarrellsijs is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2021 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES regelingen.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU ver 3.1, 2012 = kwetsbaar

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Yarrell sijs**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

¹² Ce DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Yarrellsijs lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij zangvogels bekend zijn.

Veel voorkomen ziekten bij zangvogels kunnen ingedeeld worden in onderstaande groepen:

Virale aandoeningen

Bacteriële en mycotische aandoeningen

Parasitaire aandoeningen

Metabole en erfelijke aandoeningen

Traumatische aandoeningen

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Yarrellsijs.

Amerikaanse sijzen worden bij voorkeur ondergebracht in vluchten of voliëres.

Tijdens het broedseizoen kunnen ze per koppel ondergebracht worden in broedkooien met de afmeting van 80x40x40 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen 60 tot 70%.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd.

De temperatuur binnen moet niet lager zijn dan 15° C in de rustperiode terwijl de maximale temperatuur in het broedseizoen ongeveer 20° C moet bedragen.

Vogels die in een buitenvoliëre zijn ondergebracht moeten bij vorst naar binnen worden gebracht.

De vogels blijven vrijwillig buiten vliegen bij temperaturen minder dan 15° C.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden.

Yarrellsijzen hebben voldoende licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tijdens de broedperiode tenminste 15 uren licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 10 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. Een normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Yarrellsijzen is aanvullend onderstaand van toepassing:
Het verdient aanbeveling geen andere sijzen in dezelfde vlucht of volière te houden als daar al een koppel Amerikaanse sijzen in is ondergebracht.

Het fokken met de Yarrellsijzen.

Yarrellsijzen zijn in het tweede jaar broedrijp, dan zijn ze eigenlijk ook goed op kleur.
Het broedseizoen begint zo in de maanden februari / maart.
De vogels maken zelf een nest en gebruiken daarvoor b.v. een tralienestkastje.
Ze maken daarin zelf met allerlei nestmateriaal een nestje.
Per broedseizoen wordt twee maal de gelegenheid gegeven te broeden, soms wordt een derde ronde ingelast.
Gemiddeld worden vier eitjes gelegd.
De pop broedt zelf de eieren uit in een broedtijd van 13 tot 14 dagen.
Het uitkomstpercentage is vrij hoog en de ouders brengen zelf hun jongen groot.
In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. Voor de jeugdruï zijn nog geen kenmerken zichtbaar waaruit het geslacht van de jongen kan worden afgeleid.

Inventarisatie fokverslagen

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, mei 2001, blz. 223
Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, november 2019, blz. 22 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.
Door de NBvV zijn voor uitheemse sijsoorten standaardseisen opgesteld.

Voeding, drinken en badwater.

De Yarrellsijzen is een zaadeter.
Door de fabrikanten van zaadmengsels zijn goede mengelingen in omloop gebracht voor Amerikaanse sijzen die gekenmerkt worden door de grote verscheidenheid aan afzonderlijke oliehoudende zaden.
Aanvullend aan deze zaden kunnen nog onkruidzaden gegeven worden.
De rijke collectie aan verschillende zaden zorgt niet alleen voor een goede conditie van deze sijzen, maar zorgt ook voor het goed op kleur komen en het behouden van die kleur.

Naast zaden wordt ook zachtvoer aan de vogels verstrekt in de vorm van eivoer en universeelvoer.
Deze zijn fabrieksmatig verkrijgbaar maar kunnen ook zelf gemaakt worden met toevoeging van b.v. Aves premix .

In het totale voedsel aanbod mag grit en kiezel niet ontbreken.
Ook kunnen ter bevordering van de algehele conditie voedingssupplementen worden verstrekt in de vorm van vitamines, mineralen en aminozuren, maar ook kruiden. Ook kan aanvullend Spirulina/
Chlorella worden gegeven als algehele conditieverbeteraar en ter bevordering van de gele kleurstof in de bevedering.

Drinkwater dient continue ter beschikking te zijn.
Dagelijks dient schoon drinkwater in drinkfonteintjes of drinkflesjes te worden aangeboden waarbij deze fonteintjes of flesjes ook dagelijks schoongemaakt worden.

Dagelijks hebben vogels schoon badwater nodig voor het onderhoud van de bevedering.

Badwater moet slechts een beperkte tijd per dag worden verstrekt om vervuiling tegen te gaan. In volières en vluchten moet een voorziening worden getroffen dat vervuiling van de bodembedekking tegen gaat. En laag kranten kan hiervoor wel gebruikt worden. In kooien kan badwater verstrekt worden door middel van kunststof badjes die tijdelijk voor de kooi worden gehangen. In volières kan badwater worden vertrekt in open schalen.

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Yarrellsijzen die gaan deelnemen aan een tijdelijke tentoonstelling moeten vroegtijdig gewend raken aan de tentoonstellingskooi. Deze gewenning kost tijd maar voorkomt stress bij de vogel tijdens de keuring en tentoonstelling.

De vogels kunnen twee jaar lang als Eigen Kweek worden ingezonden en worden tijdens de tentoonstelling ondergebracht in een universeelkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 2,5 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

Ongeringde Yarrellsijzen vallen onder de administratieplicht zoals die is opgenomen in het Besluit natuurbescherming.

Ook de registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Yarrellsijzen niet verplicht.

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Yarrellsijzen als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Yarrellsijzen geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Deze quarantaine is ook noodzakelijk om het al aanwezige vogelbestand niet in gevaar te brengen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Yarrellsijzen is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder b.v. wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping is het twijfelachtig of Yarrellsijzen enige kans van overleving hebben.

De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

De tekst kwam mede tot stand door de medewerking van de Werkgroep Amerikaanse sijzen, aangesloten bij de NBvV.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door W.A. Weurman, Aswin Lemmens, Louis Berveling, fokkers van Amerikaanse sijzen.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Standaard Uitheemse sijsoorten, opgesteld door de TC Tropische vogels en Parkieten, uitgegeven door de NBvV, 2008 – 2020, blz. 24 – 25.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren 2013-2

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,

uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 2010, deel 15, ISBN 9788496553682.

Periodiek tijdschrift Sijzenbulletin, uitgegeven door de NBvV speciaalclub: Werkgroep Amerikaanse sijzen.

De Amerikaanse sijzen, door Aswin Lemmens © 2005 ISBN90-9018745-6 (eigen uitgave).

Links

www.werkgroepamerikaansesijzen.com

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Bijlage A:

Huisvestingsmatrix voor vogels uit de cluster 3i.

Zaadetende uitheemse kooi- en volière vogels.

Vinkachtigen

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volière Binnen vlucht Vluchtkooi 100 x 100 x 50 cm.	
Van 11 – 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm.	Voorbereiding broedseizoen	Kooi 80 x 40 x 40 cm. Kooi 100 x 40 x 50 cm. In volière of vlucht	
Van 11 – 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm	Broedseizoen	Broedkooi 40 x 40 x 40 cm. Broedkooi 50 x 40 x 50 cm. Nestgelegenheid in vluchten, volières en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volière, vlucht of vluchtkooi	
Van 11 - 14 cm Van 15 – 18 cm. Meer dan 18 cm.	Voorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 40 x 40 x 40 cm. Kooi 50 x 40 x 50 cm Kooi 50 x 50 x 50 cm.	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingskooi	1
	Rustperiode	Zie start matrix	

De soorten die behoren tot de families Fringillidae = vinken, Passeridae = mussen en Ploceidae = wevers worden bij voorkeur gehouden in volières of vluchten.